

DZIENNIK WILEŃSKI

Wychodzi codziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska № 4. Skrzynka pocztowa № 70. Telefon № 349. Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 5 do 6 po poł.

Administracja otwarta codziennie od 9 do 5 popoł. i w niedziele od 1 do 2-ej.

Warunki prenumeraty: miesięcznie w administracji — 30 mk., z odnośnieniem do domu, lub przesyłką pocztową 35 mk., zagranicą 75 mk.

Cena ogłoszeń: Za wiersz petitu jednołamowy: przed tekstem 12 mk., za tekstem 5 mk., nekrologi 6 mk., nadesłane w tekście 15 mk.

Grad Kino „EDEN”
ul. Wielka 66.

ANONS!
Pierwszy
raz
w Wilnie.

?? BOSKO ??

mistrz sztuki
czarodziejskiej
i iluzjonista.

Blizsze szczegóły
w afiszach.

Kantor Wymiany
Mieczysław Zejmo
ul. ZAMKOWA 20a,
na piętrze wejście z zauł. św. Michałskiego.
Kupno i sprzedaż wszelkich pieniędzy
i papierów 0/0/0. Dostawa walut i papie-
rów 0/0/0 na termin.

Każdy drobny rolnik powinien nabyć POLSKĄ POŻYCZKĘ PAŃSTWOWĄ. Będzie mógł przy parcelacji, albo przy reformie rolnej PŁACIĆ NIĄ SKARBOWI ZA ZIEMIĘ.

WILEŃSKIE TOW. ART. «LUTNIA»

Dzisiaj w sobotę, 29 maja

XXVII. Koncert

z udziałem: A. Andrzejewskiego (skrzypce), E. Kechańskiego (wiolonczela), W. Rejzberg (fortepian).

Program: Czajkowski—Trio a moll,
Verdi—Liszt—«Rigoletto»,
Corelli—Kreisler—«Wakacje» i t. d.

Początek o g. 8 i pół wiecz.

Kasa otwarta od g. 12—2 i od 5—8 w.

Z dniem 29 b. m. otwiera się

Udziałowa KAWIARNIA i RESTAURACJA

w CIELEŃNIKU.

Gorące dania a la carte.

Bufet zaopatrzony w różne zakąski oraz trunki wyskokowe.

GRA ORKIESTRA WOJSKOWA.

Z poważaniem UDZIAŁOWCY.

Chwile przełomowe.

Czas obecny jest okresem najbardziej doniosłym dla przyszłego rozwoju mocnej Polski. Jesteśmy świadkami niepospolitych czynów naszej armji, wywołujących podziw w całym świecie, co jednak dla nas jest stokrój ważniejsze — utrwalających podstawy mocarstwowego znaczenia Rzeczypospolitej. Z drugiej strony atoli powodzenia wojsk naszych budzą zrozumiały zupełnie niepokój wśród wrogów, którzy trzymają dziś w kagańcu przez zachodnich naszych przyjaciół, nie śmia wystąpić jawnie, czynią zaś wszystko skrycie, by siłę polską osłabić i młode państwo zniszczyć w początku jego odrodzenia.

Oddawna już dająca się obserwować na zachodzie akcja przeciwpolska żywołów bolszewickich wzmacnia się zawsze, ilekroć oręż polski na froncie święci tryumfy. Obecnie jesteśmy świadkami tego samego zjawiska. Ogłoszono wprost pospolite ruszenie komunistów całego świata i sprzymierzających się z nimi dla celów antypolskich wszelkich elementów niemiecko-żydowsko-socjalistycznych. W prasie socjalistycznej całego bloku aż wre od wybuchów formalnej wściekłości: cel jest wskazywany bez obstrukcji. Trzeba uratować zagrożoną Bolszewję i, jeśli czerwona armja Trockiego i Lenina nie da sobie rady z żołnierzem polskim, to trzeba zmobilizować głodny proletarijat całego świata przeciw Polsce. Prym w tym wybuchu nienawiści wiedzie oczywiście prasa, poczynając od żydowskich organów finansistów frankfurckich, której zależność od mocarstwa anonimowego nie ulega żadnej wątpliwości.

Z najwyższego napięcia tej agitacji antypolskiej można brać miarę tego, jak doniosła jest chwila obecna dla Polski. Na zachodzie oczekują nas

w najbliższym czasie decydujące wypadki na tych obszarach, które wyrok państw entente'y poddał próbie plebiscytów. Śląsk Górny, Śląsk Cieszyński, Warmja i Mazury — oto te ziemie, które Polska, pod grozą utracenia swobody ruchu i niezależności gospodarczej, musi zdobyć z powrotem dla siebie. Na Wschodzie wojsko polskie musi zetrzeć głowę hydrze bolszewickiej i doprowadzić do takich warunków, któreby zapewniły Polsce odpowiednie granice i spokojną pracę wewnętrzną. I tak się składa, że według wszelkiego prawdopodobieństwa, decyzje zapadać będą niemal równocześnie na wszystkich frontach naszych walk, i na tych militarnych i na tych, gdzie wola ludności będzie orzekała o przynależności prastarych ziem polskich do całości Ojczyzny.

W takich chwilach małoduszność społeczeństwa i oglądanie się na własne tylko dobro, na spokój ducha, na wygodę codzienne i t. p., są najgorszymi objawami egoizmu jednostek i grup. Naród polski i wspólnie z nim każdy jego prawdziwy syn musi się zdobyć na najwyższy wysiłek duchowy i fizyczny dla zapewnienia całości organizmu potrzebnej do odpierania niebezpieczeństw i zadawania cioci siły i wytrwałości. Niech każdy z nas dobrze tylko sobie zda sprawę z tego, że sprawa polska przeszła już najgorsze chwile i że dochozimy do tego punktu jej rozwoju, który narodowi i państwu może zapewnić należyte miejsce w koncercie światowym. Zdobędziemy się wówczas i na spokój ducha i na potrzebny wysiłek.

TELEGRAMY.

KOM. SZTABU GENERALNEGO WOJSK POLSKICH.

z dnia 27 maja:

Na południe od Dźwiny zajęte walki trwają w dalszym ciągu. Nieprzyjaciel atakuje bez przerwy w rozmaitych punktach naszego frontu między Dźwiną a Prypecią.

Szczególnie silne ataki toczyły się na północy zachód od Borysowa w rejonie miejscowości Pleszczewice, Zady i Ziembin. Wszystkie ataki nieprzyjacielskie na tym odcinku zostały przez nasze oddziały odparte. Wymienione oddziały, przeszedłszy do kontracji, po pięciogodzinnych walkach zmusiły nieprzyjaciela do ucieczki, niszcząc brygadę bolszewicką. Wzięto tutaj 150 jeńców i kilkanaście karabinów maszynowych. Odcięte oddziały nieprzyjacielskie na zachodnim brzegu Berezyny zostają stopniowo wyłapywane i niszczone. Kawalerja podpułk. Andersa okrążyła i wzięła do niewoli na północ od Bobrujska w rejonie toru kolejowego 4 sotnie kozaków z 400 końmi i 9 karabinami maszynowymi.

Na froncie między Dnieprem nieprzyjaciel zaatakował nasze prawe skrzydło. Wszystkie ataki zostały odparte i nieprzyjaciel zmuszony do ucieczki.

Na północ od Kijowa oddziały nasze śmiałym wypadem po walce na białą broń zajęły wieś Swaromję, biorąc 60 jeńców.

Na reszcie tego frontu działalność wywiadowcza.

W z. Szefa Sztabu Generalnego Kuliński, pułkownik.

O usunięcie Litwinowa.

KOPENHAGA 28 bm. (Tel. wł. «Dzien. Wil.») Prasa duńska, pisząc o wielkich zwycięstwach oręża polskiego, domaga się od rządu usunięcia z Kopenhagi Litwinowa. Litwinow, przedstawiciel bolszewików, jest łącznikiem między rządem sowieckim w Moskwie a komunistami państw zachodnich. Prowadząc oddawna już rokowania o nawiązanie stosunków ekonomicznych z Rosją bolszewicką, w rzeczywistości kieruje akcją przeciw Polsce.

Polacy pod opieką Anglików.

WARSZAWA 28 bm. (Tel. wł. «Dzien. Wil.») Angielskie ministerjum spraw zagranicznych wezwało urzędy we Władystoku do wzięcia pod swoją opiekę ludności polskiej, cywilnej i wojskowej, i dopomożenia jej do wyjazdu do ojczystego kraju.

Witosowcy dążą do porozumienia z socjalistami.

WARSZAWA 28 bm. (Tel. wł. «Dzien. Wil.») Zarząd klubu ludowego witosowców postanowił wszcząć rokowania z socjalistami celem stworzenia w Sejmie nowej większości i sformowania nowego rządu. Jako warunki zasadnicze porozumienia z socjalistami witosowcy wysuwają: zawarcie jaknajrychlejsze pokoju, załatwienie reformy rolnej w myśl programu witosowców i wreszcie uchwalenie przez Sejm konstytucji z sejmem jednoizbowym.

Podróż ministra sprawozdania.

LWÓW. 28 b. m. (P. A. T.) — Minister sprawozdania przybył tu wczoraj. Jutro wyjedzie do Drohobycza, Borysławia. Następnie powraca do Warszawy.

Konwencja polsko-gdańska.

GDAŃSK 28 b. m. (PAT.) — Na pierwszym posiedzeniu w sprawie konwencji polsko-gdańskiej

polska delegacja przedłożyła opracowany przez rząd polski projekt konwencji polsko-gdańskiej. Delegaci gdańscy projektu własnego konwencji nie przedstawili. Wobec tego postanowiono przystąpić do szczegółowej dyskusji nad konwencją, opierając się na projekcie rządu polskiego. Posiedzenie następane odbędzie się 28 maja.

Na Śląsku Cieszyńskim.

CIESZYN 28 b. m. (P. A. T.) — Komisja międzynarodowa wydała wczoraj następujące rozporządzenie: O ileby jakkolwiek gmina nie nadesłała komisji do dnia 31 maja listy osób, uprawnionych do głosowania w plebiscytcie, wówczas komisja zarządzi sporządzenie list na koszt gminy.

Na Ukrainie.

WARSZAWA 27 bm. (PAT.) — Dzienniki podają: Komitet niesienia pomocy dzieciom rozpoczął akcję dożywiania Ukrainy przedewszystkiem w miastach.

WARSZAWA 27 bm. (PAT.) — Ukraińskie kooperatywy mają utworzyć przedstawicielstwo w Polsce.

Pokój z Węgrami.

BUDAPESZT. 27 bm. (PAT.) — Rząd postanowił podpisać traktat pokojowy.

W sprawie rozbrojenia Niemiec.

PARYŻ 28 b. m. (P. A. T.) — Kongres Towarzystw pokojowych w Bernie zakończył swe obrady. Przyjęto jednomyślnie wniosek, żądający ścisłego wykonania rozbrojenia Niemiec i wynagrodzenia szkód przedewszystkiem Belgji i Francji.

Odwolanie delegata niemieckiego.

PARYŻ 27 b. m. (P. A. T.) — Konferencja pokojowa łąda od Niemiec odwołania delegata Kylan-dra i przysłała innego.

Konferencja w Spaa.

LYON. 27 b. m. (P. A. T.) — Millerand i Lloyd George ustalił w przyszłym tygodniu w Londynie program konferencji w Spaa.

Misja włoska do Rosji.

WARSZAWA 27 b. m. (PAT.) — Do Rosji wyjechała włoska misja socjalistyczna.

Bolszewicy w Persji.

PARYŻ 27 b. m. (P. A. T.) — Z Brukseli donoszą: Przewidywana jest ewakuacja Teheranu. Bolszewicy ostrzelali wybrzeże perskie.

Walka irlandczyków z Anglią.

DUBLIN 27 b. m. (P. A. T.). — Irlandczycy w dalszym ciągu prowadzą walkę z rządem angielskim przez podpalanie koszar i budynków państwowych. W ciągu ostatniej doby spłonęły gmachy sądowe w Water i Clyne.

Strejki we Francji.

LYON 28 b. m. (P. A. T.). — Urzędownie donoszą o ukończeniu strejku górników.

Zdrowie Deschanele.

PARYŻ 27 bm. (P. A. T.). — Stan zdrowia Deschanele jest zadowalający. Wymaga jedynie odpoczynku.

Zgon prezydenta Brazylii.

PARYŻ 27 b. m. (P. A. T.). — W Rio de Janeiro zmarł prezydent Izby, Dutra. Na prezydenta tymczasowego wybrano gen. Huerte.

W Hiszpanji.

WALENCJA 27 bm. (PAT.). — W kawiarni raucono bombę. Jest 11 ciężko rannych. Przy starciu z manifestantami zabity został żandarm.

Zaburzenia we Włoszech.

RZYM 27 b. m. (P. A. T.). — W Friolo, Palermo, Ortenie i San Marco miały miejsce strejki, manifestacje i starcia z policją, podczas których było 3 zabitych i 10 rannych.

Spadek cen w Ameryce.

PARYŻ 27 b. m. (P. A. T.). — Z Nowego Jorku donoszą: Na rynkach amerykańskich spadek cen wywołany został solidarną decyzją ludności nieplacenia cen spekulacyjnych. Banki zamknęły kredyty spekulantom, żądając uregulowania należności.

Wiadomości polityczne.

Zjazd demokracji chrześcijańskiej.

W pierwszy dzień Zielonych Świątek odbył się w Warszawie zjazd delegatów stowarzyszenia robotników chrześcijańskich ze wszystkich stron Polski. Przeszło paruset delegatów.

Obrazy zagaił prezes Gracjan Czychewski, a przewodniczyli im ks. patron Ignacy Olszański z Wilna i red. A. Szymański z Warszawy.

Karta z dziejów Kościoła w Rosji.

Tajny raport ministra Maklakowa.

Dokończenie.
Powracając do wystąpienia ostatniego Kurji Rzymskiej, uważam za swój obowiązek najpoddańszy zreferować Waszej Cesarskiej Mości, że i to ostatnie memorandum zawiera w sobie zbyt niegrzeczne o władzy państwowej sądy i nawet w swej formie nie odznacza się zwykłą w dyplomacji stosowaną poprawnością, bez względu na to, że rząd cesarski uważając się za niezobowiązane do odpowiedzi kurji na jej pierwszy akt dyplomatyczny, z całą uprzejmością oświecił poruszone przez nią sprawy w memorandum. Ważnym dowodem tego, że sprawy poruszone w memorandum nie mogły być przedmiotem oficjalnego porozumienia dyplomatycznego, jest najwyższe zatwierdzenie 20 października 1884 r. raport najpoddańszy ministra spraw wewnętrznych w chwili oczekiwania wystąpienia papieża, zamierzającego podtrzymać skargi b. ułtów na ciśnięcie religijny. Na rozkaz najwyższy wskazanym wtedy było uprzedzić Kurję, że nasze sprawy wewnętrzne nie podlegają kontroli monarchów obcokrajowych.

Naturalnie sprawy poruszone w memorandum Kurji z r. 1912 i 1913 są sprawami nie mniej wewnętrznymi, niż kwestja przesładowania religijnego użytów. Nie zaprzeczając, że rzeczywiście w dziedzinie spraw wyznania r. kat. istnieją pewne, oparte na prawie, ograniczenia te jednak uważałbym za wskazane, nie wciągając rządu cesar-

Sprawozdania delegatów wykazały, że po chwilowym zastoju, wywołanym wojną, Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich weszły w nowy okres rozwoju równie pomyślny, jak przed wybuchem wojny. Szczególniej kooperatywy, powstające przy Stowarzyszeniach, rozwijają się doskonale, głównie dzięki założeniu w Warszawie własnej Centrali Stowarzyszeń Spożywczych.

W drugi dzień Zielonych Świątek rozpoczął się w Warszawie, w gmachu Stowarzyszenia Techników połączony zjazd polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji z Małopolski, Królestwa, Litwy i Rusi z Narodowo-Chrześcijańskim Stronnictwem Robotniczym z Wielkopolski, celem uchwalenia wspólnego programu i przyjęcia wspólnej nazwy.

Zjazd zagaił światłem przemówieniem poseł Ludomił Czerlewski; przewodniczyli obradom inż. Adelsma z Krakowa i poseł Ludwik Gdylk.

Socjaliści a rząd.

Na zjeździe Polskiej Partii Socjalistycznej w Warszawie powzięto następującą uchwałę, mającą określać stanowisko socjalistów wobec ich udziału w rządzie.

«Zjazd, spróbując w charakterze wytycznych na przyszłość podstawy dotychczasowej taktyki sejmowej Z. P. P. S., jako opozycji twórczej, uważa za konieczne w razie gdyby zaszły wyjątkowe okoliczności i powstała ewentualność udziału w rządzie, swolanie nadzwyczajnego Kongresu P. P. S.

W razie konieczności decyzji nagłej Zjazd poleca restrzygnięcie kwestji Radzie Naczelnej, przyczem decyzja winna być powzięta większością co najmniej 2/3 głosów».

Ministerstwo b. dzielnicy (pruskiej).

W sprawie ministerstwa b. dzielnicy pruskiej dowiadujemy się «Dziennik Gdański», że jako wynik podróży prezesa ministrów Skulskiego do Poznania, należy uważać co następuje: Ministerstwo b. ds. pruskiej tymczasem pozostaje, tak samo minister Seyda. Zostaną zniszczone tylko pewne odrębności dzielnicowe.

Traktat polsko-ukraiński

«Kurjer Polski» twierdzi, że w najbliższych dniach będzie ogłoszony tekst traktatu, zawartego między rządem polskim a Petlurą.

Rosjanie w Warszawie.

W ostatnich czasach do Warszawy zaczęli się zjeżdżać wybitni działacze rosyjscy. Bawią oprócz Rodiczewa, b. wiceminister spraw zagranicznych bar. Nolde, oczekiwany jest przyjazd b. prezydenta Meskwy, Czornokowa i b. posła Aleksandrowa. Mówią, jakoby miał także przyjechać Sawinkow, jeden z najwybitniejszych przywódców eserów.

Rodiczew był z wizytą u ministra Patka, a nadto miał uzyskać audjencję u Naczelnika Państwa.

W związku z powyższem kursowała po Warszawie pogłoska o toczących się rzekomo jakichś rokowań z Rosjanami.

Czesi zatrzymują amunicję dla Polski.

Z Pragi donoszą: Czechosłowacy zatrzymali przechodzący przez granicę czechosłowacką transport amunicji dla Polski i przepuścili go dopiero z wyższego rozkazu. Donoszą z Rozenbergu, że tamtejsi kolejarze czescy saterowali transport ten na tor boczny i nie przepuszczają go do Polski.

Gdańsk i Polska.

Z Berlina donoszą: Najwyższa Rada ofiarowała mandat nad Gdańskiem Norwegji, jednakże Norwegja mandatu tego nie przyjęła. Jak słykać żadne inne mocarstwo nie oświadczyło gotowości objęcia tego mandatu, tak więc mandat ten miałby przypaść Polsce.

Angielskie wojska mają opuścić Gdańsk dnia 1 sierpnia, francuskie i września.

Tower oświadczył, że Anglja ma bardzo małe interesy w Gdańsku.

Pomoc dla Polski.

Z Londynu donoszą: «Daily Mail» podaje, że Komijja ambasadorów, wysłuchawszy Focha, uchwalila dać wojskowe poparcie Polsce i Rumunji przeciw bolszewikom.

Akcja bolszewicka.

Prasa zagraniczna przepelnioma jest wiadomościami z kół dyplomatycznych o nowej wytyczonej akcji bolszewików rosyjskich, której celem jest pogwałcenie Polski. Ofensywa kijowska, zadając poważną klęskę wojskom bolszewickim, podkopała równocześnie ich znaczenie, jakie stopniowo zdobywali sobie w Europie. Chcą teraz rzucić całą swą siłę, aby odrobić zadana im klęskę.

Według informacji pisem wiedeńskich, bolszewicy kierują teraz cały swój militarny wysiłek, by przelamać linje polskie nad Berezyną i Dnieprem. Lenin i Trocki poczynili daleko idące militarne i finansowe przygotowania. Na czele armji bolszewickiej stanął Brusilow jeden z najpopularniejszych generałów rosyjskiej, carskiej armji, a równocześnie z uderzeniem armji rosyjskiej planowana jest propaganda bolszewicka na wielką skalę w Polsce i Słowacji. W tym celu rozpoczęto energiczną pracę przygotowawczą, której ogniskiem jest Wiedeń, przyczem komunisty za pomocą rosyjskiej misji Czerwonego Krzyża porozumiewają się z komunistami Polski i Węgier, dostali zaś świeżo z Rosji dziesięć milionów rubli na cele propagandy.

W Słowacji panuje niesadowolenie z Czechów, agitatorzy spodiewają się przeto, iż łatwo tam wywołają wybuch rewolucji komunistycznej, która rozszerzyłaby się na Serbję i inne kraje południowo-słowiańskie.

W związku z tem są też wiadomości nadchodzące z Czech.

Korespondent «Głosu Narodna» z Ciesayna donosi: Cały ruch kolejowy w Czechach został oddany na potrzeby wojsk. Wojskowe władze czeskie grupują na południowych stokach Karpat dywizje czeskie postawione na stopie wojennej. Przygotowania te wakanują wyraźnie na przygotowanie akcji wroglej przeciw Polsce.

Grupowania wojsk na Rusi Podkarpackiej wskazuje na kierunek inwazji czeskiej i pozwala przypuszczać, że istnieje tajna umowa czesko-sowiecka, dotycząca wspólnych operacji wojennych przeciw Polsce.

A jednocześnie źle się widać dzieje w państwie dyktatorów moskiewskich, bo, jak już informowaliśmy pokrótce, bolszewicki minister spraw zagranicznych Cziczerin, wysłał niedawno protest do prezesa ministrów francuskich, p. Milleranda z powodu pomocy wojskowej, udzielonej Polsce, «ktoćci» Francja zobowiązała się nie brać udziału w żadnym ataku przeciwko Rosji i Ukrainie sowieckiej».

Pomoc wyraża się w przysyłaniu konstruktorów francuskich do armji polskiej. Cziczerin domaga się ich odwołania.

Jednocześnie Cziczerin wysłał protest do wszystkich rządów i narodów przeciwko «barbarzyńskim metodom» używanym w walce przez aszlachtę polską.

Ze nie musi być dobrze z obecnym rządem sowieckim dowodzi fakt następujący:

Poznańska stacja radiotelegraficzna przejęła depeszę iskrową datowaną 25 bm. z Kenigswusterhausen do Moskwy w której berliński korespondent «Chicago Tribune» Lloyd Tabbons zwraca się do komisarza spraw zagranicznych zapytaniem czy prawdziwa jest rozpowszechniana w Ameryce i w innych krajach, jakoby rząd Leaina został obalony, kto stoi obecnie na czele rządu i jaki jest stosunek generała Brusilowa do rządu sowiektów. W drugiej depeszy skierowanej bezpośrednio do generała Brusilowa, p. Tabbons zapytuje, czy prawdą jest, że objął naczelne dowództwo nad armją sowiecką.

Szydło z worka.

Do rąk naszych przypadkiem trafił numer ostatni ciekawego pisma «Szczeciński» — jest to wydawnictwo litewskiego sztabu generalnego. Treść literacka przedstawia się niezmiernie skromnie, natomiast mnogość ilustracji przykuwa oko. Są tu portrety wodzów litewskich, w tej liczbie oślawionego Ładygi, przyszłego «pogromcy Polaków», jest grupa żołnierzy z kulmiotem, grupa lotników obok zburzonego hangaru, stare, zdemontowane działo śród ruin fortu kowieńskiego, wnętrze szpitala, a dalej ilustracje nie wspólne z wojskiem nie mające jak np. malowniczy widok Kowna, kilka widoków Niemna i t. p. Ilustracje wykonane bardzo starannie, jak wogóle całe wydawnictwo, na świetnym papierze kredowym przedstawia się pod względem technicznym wzorowo i przynosiłoby kulturze litewskiej niezawodnie zaszczyt, gdyby na samym końcu nie wyrzało szydło z worka, pod postacią skromnego podpisu: «Druck Otto Hlsner, Berlin S 42».

A przeciw są jeszcze naiwni którzy wierzą w rozbrat między Litwą a Niemcami.

Humorystyczne wprost wrażenie robią widoczki, przedstawiające zwycięstwa partyzantów litewskich nad Bermontczykami, którzy byli przeciw Niemcom... i to wszystko wydane w Berlinie, prawdopodobnie kosztem rządu niemieckiego.

Mimowoli rodzi się przypuszczenie, że cała kampanja litewska przeciw Bermontowi była z góry ukartowaną grą i chciałoby się zapytać panów Niemców oraz ich litewskich przyjaciół, sojuszników i lokajów: czy nas uważają za tak łatwowiernych, czy też sami tak są niezręczni, że nie potrafią zatrzeć za sobą śladów i schować niemieckiego szydła które przy każdej sposobności wysuwa swój ostry nosek z litewskiego worka.

j o t.

skiego wobec Kurji jakiegokolwiek obietnicami, przystąpić do sprawy usudzenia ograniczeń tabowych li tylko wtedy, kiedy będą usunięte przyczyny, które to wywołują. Temi zaś przyczynami są przede wszystkim — wyszukiwane za wiedzą Stolicy papieskiej przez duchowieństwo r. kat. religijne dla celów spolszczenia nie polskich narodowości a przede wszystkim Białorusinów i Małorusinów, dążenie duchowieństwa r. kat. do nielegalnej propagandy katolicyzmu, przytem przede wszystkim wśród prawosławnych — i niestająca działalność duchowieństwa r. kat., skierowana ku urzeczywistnieniu polsko - narodowych ideałów politycznych.

Taka działalność duchowieństwa polskiego zwróciła już na siebie uwagę Waszej Cesarskiej Mości. W marcu 1905 r. W. C. Mość raczył rozkazać powiadomić Jenerał gubernatorów Warszawskiego i Wileńskiego o konieczności użycia najbardziej stanowczych środków celem ukrócenia nielegalnej działalności księży. Na najpoddańszem sprawozdaniu gubernatora Witebskiego za rok 1908 z powodu wzmagającej się polonizacji przez Polaków naczele z duchowieństwem r. kat. rdziennej ludności białoruskiej i nawracania prawosławnych na katolicyzm W. C. Mość raczył własnoręcznie nakreślić: «zwracam serjo uwagę na to ohydne i niedopuszczalne zjawisko. Na najpoddańszem sprawozdaniu za r. 1910 gubernatora Witebskiego z powodu wykładu religji przez kapłanów r. kat. tylko po polsku i wyszarodowienia tą drogą ludności ruskiej W. C. Mość nakreślił raczył zapytanie: «jakie są przeciwko temu przewidywane środki. Wreszcie na najpoddańszem spr-

wozdanin za r. 1912 gubernatora Kieleckiego z powodu działalności r. kat. kapłanów, odegrywających wśród włościanstwa polskiego rolę najniebezpieczniejszego hamulca w sprawie wzmocnienia zaufania do rządu i stworzenia oddania się Rosji W. C. Mość raczył nakreślić iż rząd rosyjski powinien zapamiętać to na zawsze».

Przytoczone tu przesennie dane historyczne, wypowiedziane koncepcje, a przede wszystkim rezolucje W. C. Mości przy wzmiankowanych sprawozdaniach były dla mnie podłożem przy rozważaniu stosunków rządu cesarskiego do ostatniego memorandum Kurji Rzymskiej, któremu Minister Spr. Zagr. przypisuje bardzo ważne znaczenie.

Nasz poseł przy stolicy papieskiej przesadza konieczność następowania na rzecz Watykanu, a Minister Spr. Zagr. chciałby zgodzić z myślą posła poddać te sprawy rozważaniu narady międzyministralskiej. Nie mówiąc o bezwzględnej niedopuszczalności naogół w tej chwili jakiegokolwiek ustępstwa na rzecz Watykanu a z tą i niecelowości rozważania takich spraw w jakiej bądź naradzie, uważam za swój obowiązek najpodd.łożyć W. C. Mości oświadczenie, iż wszystkie poruszone przez Kurję Rzymską sprawy są natury czysto wewnętrznej polityki państwowej i należą do kompetencji Mistra Spr. Wewz.

Zgodnie z art. 13 Ustawy wyznań obc. — wyd. 1896 roku w ogólnym zakresie zarządu Państwa sprawy duchowne chrześcijańskie wyznań obcokrajow. są kierowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Również do kompetencji ministra spraw wewnętrznych należą sprawy, tyżące się naszej polityki obcoplemienicznej i polityki kreso-

wej. Sprawy zaś kościoła rzymsko-katolickiego w Rosji najściślej się wiążą ze sprawami politycznymi. Zjad też, zdawałoby się nie łatwym oddawać na sąd projektowanej obecnie przez ministra spraw zagranicznych narady, do tego złożonej z osób zależnych od innych ministrów, — sprawy należącej wyjątkowo do kompetencji ministra spraw wewnętrznych — i to tem bardziej, iż szczegółowe oświadczenia na takiej naradzie czysto politycznych motywów byłoby wielce niepożądanem ze względu na możliwość ich rozgłosu.

Ponadto najpod. obowiązany jestem oświadczyć, że uważałbym też za nie wskazane rozstrząsanie tej sprawy w naradzie międzyministralskiej i dla tego, iż misja cesarska przy Papieżu rzymskim chciałaby uniknąć zjawienia się w piśmie wiadomości sensacyjnych o ostatniem memorandum Kurji Rzymskiej, czego by się nie udało utrzedzić chyba przy swolaniu narady z przedstawicielami różnych rządów, weszłoby do niej osoby, obdarzone szczególnie zaufaniem Waszej Cesarskiej Mości.

Ośmielam się jednak wypowiedzieć Waszej Cesarskiej Mości i tę obawę, czy rozstrząsanie w takiej naradzie przagnień Kurji nie będzie świadczyło o tem, że władza państwowa nadaje zbyt poważne znaczenie skargom rzymskim i czy nie da ono podstaw głębszych do twierdzenia w kołach klerikalnych, że Wasza Cesarska Mość raczy wątpić o trafności polityki naszej w sprawach katolickich, a po części i w sprawach obcoplemienicznych.

Jeżeli zaś Waszej Cesarskiej Mości wola będzie odrzucić propozycję o naradzie nad memorandum

Kurji Rzymskiej i uznać za niezbędne odpowiedzieć Watykanowi w imieniu rządu cesarskiego, wtedy mam odwagę wypowiedzieć się opinję, że projekt takiej odpowiedzi niechby należał do ministra spraw wewnętrznych, jako bardziej osnajmionego ze sprawami wewnętrzną polityki religijnej i narodowościwej. Cel tej odpowiedzi — twarde oświadczenie pod adresem Kurji Rzymskiej o konieczności zachowania ograniczeń podniesionych w Watykanie co do krępowania w Rosji wyznania rzymsko - katolickiego aż do zmiany stosunków względem państwowości rosyjskiej i prawosławia przedstawicieli Kościoła Katolickiego. To też uważałbym za wielce doniosłe podkreślić raz jeszcze, że rząd w swym stosunku do Kościoła rzymsko-katolickiego stoi na gruncie całkowitej tolerancji nauki tego Kościoła, a zarządzenia administracyjne mające na celu walkę tylko z politycznymi tendencjami polonizatorskimi polskiego i spolszczonego kleru.

Składając do uznania Waszej Cesarskiej Mości te moje uwagi wraz z projektem odpowiedzi Kurji Rzymskiej zarazem uważam za swój obowiązek najpoddańszy prosić Waszą Cesarską Mość o wskazówki co do doręczenia tej odpowiedzi ministrowi spraw zagranicznych dla skierowania dalej.

(Podp.) Minister Spraw Wewnętrznych Maklakow.

Zgodnie Naczelnik Oddz. (podp.) W. Tiażelnikow.

Stan finansowy miasta.

Wczoraj delegacja Rady Miejskiej, wybrana na ostatnim posiedzeniu, była u p. Osmałowskiego, Komisarza Generalnego, aby mu przedstawić fatalne położenie finansowe miasta. W związku z tą sprawą prezydent miasta złożył poniższy memoriał, obrazujący stan miasta:

Na posiedzeniu 25-go bm. Rada Miejska w związku z rozważaną sprawą podniesienia poborów pracowników miejskich do norm przyjętych dla pracowników państwowych, uchwałała wysłać do p. Komisarza specjalną delegację

dla przedstawienia istotnego stanu finansów miejskich, jako też tych konieczności, jakie wypływają z tej sytuacji finansowej z jednej strony oraz z ewentualnego uwzględnienia uznanych przez Radę Miejską w zasadzie za słuszne, wyżej wymienionych żądań pracowników miejskich — ze strony drugiej.

Sześćdziesięcioletni okres wojny i przeżyte w ciągu tego okresu okupacji niemieckiej i bolszewickiej zrujnowały miasto doszczętnie.

Stan finansów miejskich po wyzwoleniu Wilna ma być zamieszczona niżej tablica:

Dochody i wydatki miasta Wilna

od dnia 1 maja 1919 roku do dnia 25 maja 1920 roku.

Miesiące	Dochód	Wydatki	Deficyt miesięczny	Deficyt ogólny
Maj . . . 1919 r.	458283—51	1940676—94	1482393—43	
Czerwiec . . "	526228—95	1629310—37	1103081—42	
Lipiec . . . "	1188297—22	1893892—45	705595—23	
Sierpień . . "	1195039—36	2388295—50	1193256—14	
Wrzesień . . "	1204306—30	2608089—57	1403783—27	
Październik . . "	823547—00	2149696—89	1326149—89	
Listopad . . "	1637429—80	3058207—64	1420777—84	
Grudzień . . "	4138793—58	5428321—74	1289528—16	
Rok 1919	11171925—72	21096491—10	9924565—38	9924565—38
Styczeń . . 1920 r.	1242763—54	1770829—27	528065—73	
Luty "	1382217—43	2487009—84	1104792—41	
Marzec . . . "	2129437—72	4092043—83	1962606—11	
Kwiecień . . "	1738800—36	3503200—51	1764400—15	
Za 4 m-ce 1920 r. Od 1 maja do 25 maja	6493219—05 1836160—35	11853083—45 3623449—78	5359864—40 1787289—43	5359864—40
Od 1-V 1919 do 25-V 1920 r. . . .				17071719—21

Wymienione deficyty pokryte były przedewszystkiem z 20-miljonowej pożyczki, udzielonej miastu przez Skarb Rzeczypospolitej.

Na dzień 25 maja r. b. w kasie miejskiej było mk 1,211,888, z których mk 819,415 stanowią depozyty i kauce, miejskich zatem było 392,465 mk.

Posatem w Krajowej Kasie Pożyczkowej jest na rachunku bieżącym z pożyczki państwowej mk 1,757,915.

Nakończ niepodjętej jeszcze pożyczki państwowej pozostało mk 5,950,000, z których 4,109,806 mk. zatrzymuje się na rzecz Skarbu jako dług miejski sprawozwyczajny z roku zeszłego. Pozostałe zatem z niepodjętej jeszcze części pożyczki państwowej do rozprowadzenia miasta tylko 1,840,194 mk.

W sumie więc cały zasób pieniężny, pozostający do rozprowadzenia miasta na dzień 25 bm. wynosiła się w sumie 3,999,574 mk.

Należy tu przedewszystkiem zaznaczyć, że miasto zakontraktowało już część niezbędnego drzewa opałowego na sumę 8,500,000 mk., z których wypłacono już około 6,500,000 mk. Jak widzimy, pozostała do rozprowadzenia Magistratu suma nie wystarcza na pokrycie tego wydatku.

Projektowane obecnie pobory pracowników miejskich zwiększyłyby wydatki miasta, a zatem i deficyt o 1,200,000 mk. miesięcznie. To znaczy, że miesięczny deficyt wynosiłby nie mniej, niż

3,200,000 lub nawet 3,500,000 mk. i cały pozostający do dyspozycji kapitał, przy nieuwzględnieniu nawet potrzeb opałowych wystarczałby zaledwie na jakieś 5 tygodni od 25 maja r. b., t. j. w przybliżeniu do 1 lipca r. b., poczem musiałby nastąpić ostateczna niewypłacalność miasta, krach finansowy i gospodarczy.

Ze względu na wyłożoną wyżej sytuację finansową miasta Rada Miejska, usnając żądania pracowników miejskich co do podniesienia poborów do wysokości norm państwowych za słuszne w zasadzie, zdecydowała, że podniesienie to mogłoby nastąpić jedynie przy bardzo wydatnej pomocy finansowej miastu ze strony Państwa. Jak widać z powyższych rachunków, pomoc ta mogłaby się wyrazić w udziale miastu 3,500,000 mk. miesięcznej subwencji rządowej, o którą powołana przez Radę Miejską delegacja ma polecenie u p. Komisarza Generalnego się starać. Nie możemy przytem pominać milczeniem i tej okoliczności, że za twierdzenie uchwalonych już przez Radę Miejską 50-procentowego dodatku na rzecz miasta do państwowego podatku od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, oraz podatku od szynków, jak również dochód z Elektrowni w razie uchwalenia i zatwierdzenia znacznie podwyższonej taryfy, może odwieść kryzys na jeden w przybliżeniu miesiąc.

skiewskie. W 1912 stanął do pracy w nowopowstałej «Gazecie Porannej», w 1915 wyemigrował do Rosji skąd w drodze powrotnej do kraju zmarł na tyfus.

Pochód młodzieży.

Dnia 23 maja odbył się w Warszawie pochód młodzieży, zorganizowany przez Ligę młodzieży Narodowej, agitującej na rzecz Pożyczki Odrodzenia Polski.

Za orkiestrą na czele pochodu szły liczne szeregi młodzieży, nawołujące do podpisywania się na Pożyczkę państwową.

Spodiewane są liczne zapisy pod wpływem tej agitacji.

S. p. Dionizy Henkiel.

W Warszawie zmarł 6. p. Dionizy Henkiel, suenny publicysta długoletni, redaktor «Biblioteki Warszawskiej» i kierownik «Gazety Polskiej». Publicystyka, krytyka literacka, a głównie literatura polska traci w zmarłym zdolnego pracownika i gruntownego badacza.

Tragiczna śmierć inż. Załęskiego.

Dyrektor Tow. Akc. Lilpop Rań i Lewenstein, Br. Załęski, jadąc samochodem z Warszawy do Lublina, stał się ofiarą wypadku samochodowego. Zmarł w pobliżu majątku, dokąd został przewieziony. S. p. Br. Załęski był wybitnym znawcą metalurgii krajowej, człowiekiem wielkiej pracy i prawości charakteru.

Skon adjutanta Olszomowskiego.

W Żytomierzu zmarł kapitan Janus Olszomowski, adjutant Naczelnika Państwa. Wstąpił w 1914 do Legionów, służył jako szeregowiec, potem wachmistrz w ulanach Bellay. Bitwy i dziełacy uczestniczył w wielu walkach.

Ostatnio, jako kapitan pełnił obowiązki oficera łącznikowego do spraw zagr.

W Płoskirowie na Ukrainie zaraził się tyfusem i zmarł w szpitalu w Żytomierzu.

Wielki wiec protestacyjny.

W Warszawie w pierwszy dzień Zielonych Świątek odbył się na placu Trzech Krzyży imponujący wiec protestu przeciw gwałtom czeskim na terenach plebiscytowych. W wiecu wzięły udział ogromne rzemieślnicze i robotnicze sfer z ogromną przewagą robotników, świądzącą, jak serdeczną troską napelnia ich brać robotnicza w Cieszyńskim.

Przemawiali inż. Kozłowski, członek głów. kom. plebisc. w Cieszyźnie, pastor Bausil, prof. Niebrój (obaż zbiegli na terytorjum polskie) postuluje ks. Kaczyński. Gdyk, Czerawski akademik Chromik i inni a przemowom ich towarzyszyły gromkie okrzyki oburzenia przeciw Czechom.

W końcu wiecu uchwalono rezolucję, w której obywatele stolicy Polski domagają się między innymi by dnia 5 listopada 1918 roku niezwłocznie została przywrócona, by rząd warszawski użył wszystkich środków dla zabezpieczenia życia ludności polskiej w Cieszyńsku aż do obstarwienia jego granic wojskami i by w razie dalszych znaczących czeskich wojsk tych użył bezwzględnie w obronie życia ludności cieszyńskiej.

Rezolucję przyjęto jednogłośnie okrzykami zgody podzem wspinały pochód ruszył ku Belwederowi. Postawa Naczelnik Państwa był nieobecny wybrano delegację, która we wtorek przyjechała została przez niego.

Dorazna zbiórka na wiecu przyniosła akcji plebiscytowej przeszło 20 tys. marek.

Pożar Kaluszyński.

Wniedługą sobotę spłonęła większa część miasteczka Kaluszyński w pow. miąsko-marowieckim. Spaliło się około 60 domów, blisko 400 osób zostało bez dachu nad głową. Pożar wybuchł o 6 w., rozszerzając się wskutek wiatru z błyskawiczną szybkością. Rychła pomoc przybyła z Mińska Maz. strażnicy nie pozwolili pożarowi całego miasteczka pochłonąć.

Oświadczenie pisarzy rosyjskich.

Prasa warszawska zamieszcza następujące pismo, nadesłane jej przez grońo wygnańców rosyjskich:

Od pewnego czasu znaczna część działaczy rosyjskiej emigracji, tak lewych, jak i prawych zajęła w polityce międzynarodowej pozycję w skutkach swoich wielce i nieodwrotnie szkodliwą dla narodowego odrodzenia się Rosji. Ludzie ci, którzy utracili żywy, pokrewy związek z Rosją i błędnie poinformowani o tem, co się poza granicami państwa, które ich przygarało, dzieje, są na tyle nieostrożni, że wypowiadają swoje przekonania, mają odwagę twierdzić, jakoby wypowiadali je w imieniu całego społeczeństwa rosyjskiego.

Żywym przykładem tego — wystąpienie Burcewa przeciwko Polsce. W chwili decydującej ciężkiej walki Polski z bolszewikami, w chwili kiedy każdy rozumny człowiek pojąć powinien że rosyjsko-polski sojusz jest pierwszym historycznym warunkiem, że od tego rosyjsko-polskiego sojuszu zależy przynależność jak Rosji, tak Polski — Burcew wystąpił ze swoimi ostrymi dowodzeniami — Polska walczy nie z bolszewikami, a z Rosją. Dla Polski wojna z bolszewikami jest tylko pretekstem, mocnym posunięciem do rozdziału Rosji.

My, wygnańcy rosyjscy, którzyśmy zachowali żywy i realny związek z Rosją i będący naoczniymi świadkami tego, co się obecnie w Polsce dzieje, kategorycznie twierdzymy:

1) Polska, odrzucająca kuszający projekt zawarcia pokoju z bolszewikami, prowadzi wojnę z nimi właśnie, a nie z Rosją, i że walka ta prowadzona jest na śmierć i życie.

2) Są przyczyny, które każą nam obawiać się że myśl Burcewa o Polsce, prowadzącej jakoby wojnę z Rosją jest sztucznym sposobem zaszczeplania emigracji rosyjskiej. Przez kogo? Albo: 1) przez tych, którzy czynią do Polski nienuwagę, albo 2) przez ludzi, którzy oceniają Rosję z punktu widzenia wyłącznie materialnego, tylko jako terytorjum, posiadające niezmierzone bogactwa naturalne, lub też 3) przez tych, którzy, ślepo idąc za materialistami, zapominają o moralnych obowiązkach względem Rosji żywej, prawdziwej, realnej, cierpiącej i oczekującej wybawienia i nakolic przez tych, 4) którzy pragną wzmocnienia siły bolszewików.

Przytyszczamy, że szkodliwe wielce w swych skutkach dla interesów Rosji wystąpienie Burcewa, którego dotąd znaliśmy jako człowieka szczerze Kochającego swoją ojczyznę, jest wywołane głównie posiadaniem błędnych przez tegoż informacji i bardzośmy radzi z przyjazdu do Warszawy wybitnego przedstawiciela rosyjskiej demokracji F. I. Rodiczewa, który niewątpliwie będzie mógł otrzymać wszelkie niezbędne wiadomości i postara się rozjaśnić fatalne niejasności, któremi dotąd jest owiany najlepszy element emigracji rosyjskiej w Paryżu.

Podpisał: D. Mereżkowski, Z. Hippius, D. Filosofov.

KRONIKA WILEŃSKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Św. Teodozji P. M.
Jutro: Św. TRÓJCY.
Pojutrze: Anieli P. i Petroneli.
Wschód g. 3 m. 25.
Zachód g. 8 m. 23.

— W sprawie procesji Bożego Ciała. Tegoroczna uroczysta procesja Bożego Ciała odbędzie się w naszym mieście we czwartek 3-go czerwca po Śmie. Wszelkie instytucje, związki religijne, dobroczynne, oświatowo-społeczne, cechy rzemieślnicze i szkoły, słowem wszelkie zrzeszenia i korporacje, które mają zamiar zbiorowo występować w procesji, winny się zwrócić do ks. Cichońskiego Mistrza Ceremonji (Mostowa № 12 m. № 23) dnia 29-go bm. lub jutro 30-go bm. o g. 7—8 w.

Instytucje, które w oznaczonym terminie nie zgłoszą swego udziału, nie zostaną wciągnięte na listę uczestników i bezwarunkowo nie będą mogły występować zbiorowo w pochodzie procesjonalnym.

— Z Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Na onegdajszym miesięcznym zebraniu Towarzystwa, po zwykłych sprawozdaniach o darach dla Książnicy, sprawozdaniu kasowem i t. d., prezes Tow. dr. Zahorski obwieścił licznę zebraną inteligencją, iż Ministerstwo Oświaty ofiarowało Towarzystwu i na ten miesiąc 150 tysięcy marek subydjum, przeznaczając połowę tego na zwykłe wydatki Towarzystwa, a drugą połowę na wydawanie prac profesorów i docentów Wileńskiego Uniwersytetu.

Dalej prezes poinformował zebranych o stracie w zbiorach Towarzystwa wskutek skradzenia przez rzeźmiejszków (mimo pilnego dozoru) pewnej ilości starych monet i klejnotów. Defraudantów, wraz z przywłaszczonymi przedmiotami — przyłapano i swrot strat materialnych zabezpieczono na ich faunduszu, ale część przedmiotów artystycznych uległa zniszczeniu, przynosząc tem straty zbiorom Towarzystwa.

Wreszcie Jego Magnif. rektor Uniwersytetu Stefana Batorego prof. Siedlecki, wygłosił odczyt o stosunku pasożytów do organizmu żywiciela. Temat zdawałoby się dość specjalny, ale ujęty w formę dostępną zainteresował nawet laików. Ciekawymi były przykłady ilustrowane pokazami na tablicach o ścisłym związku pasożyta z żywicielem. Przemianę materji mają wspólną i bardzo podobną, ale stosunek

pasożyta i żywiciela jest zmienny. Stosunek ten jest chemiczny i statystyczny. Kraby np. pod wpływem pasożyta zmieniają całkiem swą postać, aż do zataracenia zdolności rozrodczych. Tylko rozwinięcie tężny organizm zwalczą rozwój pasożyta.

Po odczycie J. M. rektor udzielał wyjaśnień na zapytania publiczności. W. Z.

— W sprawie świadectw dojrzałości. Z Wydziału Państwowego Komisarjatu Generalnego otrzymujemy następujący komunikat:

Sekcja Oświecenia Publicznego Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich podaje do wiadomości ogólną, że w Państwie Polskiem mają wagę tylko takie świadectwa dojrzałości, które wydane zostały abiturjentom, na specjalnych blankietach, zaopatrzonych w pieczęcie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, jeśli chodzi o teren b. Królestwa Kongresowego. lub pieczęcie Inspektorów szkolnych odsiaonych Okręgów, jeśli chodzi o teren Ziemi Wschodnich, a nadto w podpisy członków państwowych Komisji Egzaminacyjnych i delegatów Ministerstwa w Warszawie lub Sekcji Oświecenia w Wilnie.

Wszelkie inne świadectwa są nieważne, a szkoły, które w wydawanych uciążom świadectwach powołują się na rzekomo przyznanie im prawa gimnazjów państwowych, będą podlegały odpowiedzialności sądowej.

Odczyty z zakresu medycyny i higieny popularnej, zorganizowane przez Związek Lekarzy Polaków. Dnia o g. 7-ej w gmachu uniwersyteckim w sali Saladeckich odbędzie się odczyt D-ra Hanusowicza «Skóra i włosy oraz ich higiena».

Treść: Wstęp. Anatomja skóry i włosów. Fiziologja skóry. Przyczyny zewnętrzne chorób skórnych. Stosunek chorób skórnych do wewnętrznych. Jak się utrzymać pewnych chorób skóry i włosów? Zakończenie.

Wstęp za opłatą 1 marki. Dochód przeznaczony na zasilenie kasy wdów i sierot po lekarzach.

— Zebranie dyskusyjne. Przypominamy, że dziś o g. 8-ej w. w lokalu Komitetu Zjednoczenia Kresów Wschodnich z całością Rzeczypospolitej odbędzie się zebranie dyskusyjne. Wstęp wolny mają członkowie Komitetu i wprowadzeni przez nich goście.

Sprawy polskie.

Polacy w Igrzyskach Olimpijskich.

Min. spraw zagranicznych p. Patek odbył dłuższą konferencję z przedstawicielami Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich pp. Kazimierzem Biernackim, pr. Tadeuszem Daszewskim i p. Tadeuszem Garczyńskim. Tematem konferencji była sprawa reprezentowania Polaków na tegorocznych międzynarodowych Igrzyskach Olimpijskich w Antwerpii, na które Rzeczypospolita wysłała po raz pierwszy swych oficjalnych przedstawicieli. Wyjaśniono, że poza współdziałaniem rządu,

konieczna będzie szeroka pomoc ze strony społeczeństwa, które w innych państwach pokrywa 3/4 wielomiljonowych budżetów olimpijskich.

S. p. Czesław Sobolewski.

W Warnie w Bułgarii zmarł w drodze do Polski Czesław Sobolewski, redaktor odpowiedzialny «Gazety Porannej» aż do sierpnia 1915 r. Zmuszony za rządu rosyjskiego uciekać za kordon pracował w Galicji w szeregach Demokracji Narodowej, kolportując do Kongresówki «Polaka». Od 1905 r. pod przybranym nazwiskiem pracował w Warszawie w Nar. Zw. Rob., prześladowany przez władze mo-

W zebraniu wzięli udział i będą referowali posłowie: ks. St. Maciejewicz i dr. Jan Żalaska.

Z Centrali chrześcijańskich związków zawodowych. Dziś o g. 7 w. odbędzie się ogólne zebranie chrześcijańskiego związku zawodowego kuchmistrzów.

Niezwykła uroczystość. Jutro 30-go bm. w dniu św. Trójcy parafia Suderwiańska obchodzi uroczystość 50-lecia kapłaństwa swego proboszcza, ks. kanonika Adama Łojki, który pełni obowiązki duszpasterza tej parafii w przeciągu 42 lat.

Oczekiwany jest liczny zjazd duchowieństwa i przyjaciel czcigodnego ks. Jubilata.

Związek zawodowy Plekarzy i Cukierników m. Wilna, uprzejmie prosi członków o przybycie dnia 30 b. m. o godz. 12 w południe na ogólne zebranie mające się odbyć przy ulicy Gubernatorskiej 4.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski na Pohulance.

Dziś (sobota) i jutro (niedziela) zabawa komedia Marlowe'a «Złoty wiek rycerstwa». W poniedziałek, z powodu generalnej próby z «Wielkiego Fryderyka», nie będzie przedstawienia.

Koncert „Lutni Wileńskiej”.

Dzisiejszy koncert «Lutni Wileńskiej» zasługuje na wyróżnienie dzięki udziałowi znakomitych solistów: świetnego skrzypka A. Andrzejewskiego, koncertmistrza Filharmonji Warsz. B. Kochańskiego (wiołczela), oraz wybitnie utalentowanej pianistki, N. Rejzenberżanki.

Koncert w ogrodzie Bernardyńskim.

W niedzielę dnia 30 b. m. od godz. 12 do 1 popł. Staraniem Koła Polek na rzecz «Rannego Żołnierza» odbędzie się koncert muzyki popularnej orkiestry Baonu Zapasowego Wileńskiego p. p. w ogrodzie Bernardyńskim pod batutem ppor. M. Sainickiego.

Wiadomości urzędowe.

ROZPORZĄDZENIE.

W myśl rozporządzenia Pana Komisarza Generalnego Z. C. Z. W. z dnia 15 kwietnia r. b. № 1558 (567 «Dziennik Urzędowy» № 31, poz. 781) właściciele składów i magazynów: hurtownych aptecznych towarów winni mieć zezwolenia (koncesje), wydawane przez Wydział Zdrowia Publicznego Z. C. Z. W. (ul. Marii Magdaleny z pokój 54). Hurtownie, które otrzymały przed wydaniem tego rozporządzenia koncesje, winny uzyskać także potwierdzenie takowych. Właściciele hurtowni powinni równocześnie poinformować się w Wydziale Zdrowia o warunkach, na jakich będą mieli prawo prowadzić nadal handel aptecznymi towarami.

Niezastosowanie się do niniejszego rozporządzenia pociągnie za sobą karę, w porządku administracyjno-karnym, grzywny do 30,000 marek lub aresztu do 6 miesięcy, i zamknięcia składów i konfiskaty towarów.

Naczelnik Okręgu Wileńskiego

K. Niedziałkowski.

Inspektor sanitarny

Dr. Miakiewicz.

Rozporządzenie obowiązujące.

Karty żywnościowe wydawane są w domach lokatorów na każdy okres przez właścicieli lub rządców domów za pokwitowaniem lokatorów lub osoby, przez nich upoważnionej. W razie zmiany miejsca zamieszkania w m. Wilnie, każdy

mieszkaniec do końca danego okresu otrzymuje żywność w miejscu wyznaczonym przy poprzednim zamieszkanu i dopiero na nowy okres, gdy zostało dopełnione przemeldowanie, zostaje mu wyznaczona nowa składanka odbiorcza. W tym celu każdy mieszkaniec sam lub przez osobę upoważnioną bez udziału rządcy, winien dopełnić co następuje:

1) Mieszkańcy, którzy zmieniają lokal w obrębie jednego okręgu, dla otrzymania karty od rządcy domu, zgłaszają się do Biura Okręgowego z dokumentami osobistymi dla uskuteczenia przemeldowania.

Zgłoszenia można podawać przez inną osobę, powierzając dokumenty.

2) Przy przemieszczeniu się do nowego okręgu należy zgłosić się najpierw do Biura Okręgu poprzedniego zamieszkania. Otrzymane w niem zawiadomienie o wymeldowaniu dostarczyć należy do Biura Okręgu obecnego zamieszkania.

Na zasadzie złożonego zawiadomienia i dokumentów, Biuro zapisuje na wykaz najbliższego okręgu. Zgłoszenie podane być może osobie przez niego upoważnionej. Za osobę upoważnioną będzie uważany okaziciel dokumentów do przemeldowania.

3) Od zawiadomienia w dwóch biurach Okręgowych zwolnione są osoby, przybyłe po raz pierwszy do Wilna z poza terenu Wilna.

4) Nie zwolnieni od zawiadomienia w dwóch biurach są ci, którzy przyjechali do Wilna, lecz przedtem zameldowani byli w Wilnie i po powrocie zamieszkali w innym okręgu. Takich obowiązuje sposób przewidziany w punkcie 2, gdyby ich pobyt poza Wilnem trwał dłużej.

Winną niewykonania niniejszego rozporządzenia rządcy i właściciele

domów, będą karani w drodze administracyjnej grzywną do 3,000 marek i aresztem do 1 miesiąca, bez prawa odwołania.

Wilno, 8-go maja 1920 r. № 53.

A. Piwocki

Komisarz Zarz. Cyw. m. Wilna.

W. Bańkowski

Prezydent m. Wilna.

CENY RYNKOWE.

Piątek 28 maja.

Ceny na pudy

Table with 2 columns: Item name and Price in MK. Items include Żyto, Owies, Jęczmień, Mąka grochowa, etc.

Ceny na funty

Table with 2 columns: Item name and Price in MK. Items include Kasza jęczmienna, Pęczak, Proso, etc.

Kurs walut

według notowań bankowych w Wilnie dn. 28 b. m.

Table with 2 columns: Currency and Rate. Items include Ruble carskie, Dmuckie, etc.

OFIARY

złożone w Administracji Dziennika Wileńskiego:

Na Polską Macierz Szkolną. Robotnicy, pracujący przy restauracji gmachu Seminarjum Nauczycielskiego, złożyli ofiarę w sumie 179 marek.

Dla uczczenia imienia p.p. Julji Rodziewiczowej i Julji Maciejewiczowej w dn. 22 b. m. Nauczycielstwo Gimnazjów Stowarzyszenia złożyło do rozporządzenia solenizantek 818 mk.

Na chleb św. Antoniego dla biednych i głodnych dzieci.

Julja Staniewiczowa — 100 mk.

Na Dom Serca Jezusowego.

Julja Staniewiczowa — 65 mk.

Na głodne dzieci m. Wilna.

Julja Staniewiczowa — 39 rosyjsk. rub.

Na rannych żołnierzy napływają od Koła Polek w dalszym ciągu ofiary a mianowicie: z kwoty w Landwarowie 3 358 mk. 20 f. i 147 rb. 25 kop. rosyjskich P.P. Malicka 25 m. Polaniewicz papierosy i jaja, Jacuński papierosy i ciasto, Koziełłowie tytoń, Iwanter papierosy. W imieniu rannych zarząd K. P. składa serdeczne podziękowanie.

Wydawca w imieniu spółki wydawniczej:

Leon Perkowski.

Redaktor: Aleksander Zwierzyński

Ogłoszenia hipoteczne.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Wilnie na zasadzie art. 127 ust. hipotecznej wzywa spadkobierców: 1) Po zmarłym w 1916 roku Jerzym Wysockim i 2) po zmarłym dnia 26 listopada 1914 r. hr. Adamie Hutten-Czapkiskim, aby w ciągu 6 miesięcy od dnia niniejszego ogłoszenia zgłosili swe prawa do dóbr nieruchomości lub praw hipotecznych (zabezpieczonych rzeczono), pozostałych powyżej wymienionych zmarłych spadkodawców.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Wilnie, na zasadzie art. 147 Ust. Hipotecznej ogłasza, że na dzień 25 września r. b. wyznaczony został termin zgłoszenia się do pierwotkowej regulacji hipotecznej niżej pomienionych nieruchomości:

1) Placu z zabudowaniami w Wilnie na Zarzeczcu przy ul. «Żwirowa Góra» № 11, na gruncie wiecz.-czynsz., przest. 522 s. kw., należącego do Antoniego Bohdanowicza-Bondar-ko i sprzedanego Józefowi Szatrowskiemu. (Hip. № 293). 2) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Wesołej i Starej № 28/1, przest. 267 s. kw., należącego do Józefa Andrejewa i obciążonego długami, zaciągniętymi: od Marii Krauze w sumie 6,000 rb. i od Adolfa Kita w sumie 3,000 rb. (Hip. № 311). 3) Majątek Kocpówka, pow. Dziśnieński, gm. Leonpolskiej, przest. 308 dz., należącego do Ruzbejusza Łopacińskiego. (321). 4) Folwarku Szyszkowo pow. Wileńskiego, przest. 29 dz., należącego do Włodzimierza Łęskiego. (Hip. № 301). 5) Majątek. Podbrzeźcie z zaciąkami i uroczyskami, pow. Wileńskiego, gm. Podbrzeźskie, przest. 580 dz., należącego do Onufrego Hurczyńa i obciążonego długiem, zaciągniętym w Wileńsk. Bank. Ziemsk. w sumie 20,313 rb. (Hip. № 296). 6) Działki ziem, folwarku Stoki, pow. Lidzkiego, gm. Bielickiej 64 dz., należącego do Szymona i Tomasza Dworzaninowiczów i obciążonego długiem, należnym Wileńsk. Bank. Ziemsk. w sumie 4,400 rb. (Hip. № 324). 7) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Połockiej № 5, przest. 670 s. kw., należącego do Marii Koziełło. Na nieruchomości ciąży dług zaciągnięty w Wileńsk. Bank. Ziemsk. w sumie 10,000 rb. (Hip. № 228). 8) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Makowej № 16, przest. 201 s. kw., należącego do Mowszy Kagana i obciążonego długami, zaciągniętymi od Izraela Branimowicza w sumie 20,000 rb. i od Zaksy w sumie 20,000 rb. (Hip. № 319). 9) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Tatarskiej № 5, przest. 411 s. kw., należącego do Władysława i Kazimierzy Rodkiewiczów. (Hip. № 299). 10) Majątek. Biłaty, pow. Wileńskiego, przest. 220 dzies., należącego do Jana Kleiczewskiego. (Hip. № 323). 11) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Szewalskiej № 325/2631, przest. 220 s. kw., należącego do Szewela Helpeja i obciążonego długiem, zaciągniętym w Wileńsk. Bank. Ziemsk. w sumie 19,700 rb. (Hip. № 156). 12) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Subocz № 1754, przest. 731 s. kw., należącego do Szewela Helpeja. (Hip. № 318). 13) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy zbitegu nlic Piłsudskiego № 13, Sudańskiej i Orenburskiej, należącego do Włodzimierza Weimarna i obciążonego długiem, zaciągniętym w Wileńsk. Bank. Ziemsk. w sumie 84,000 rb. (Hip. № 312). 14) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Stefańskiej № 13, przest. 330 s. kw., należącego do Błazasa i Risy Abramowiczów, sprzedanego Joselowi Korta i obciążonego długiem, zaciągniętym w Peters.-Talsk. Bank. Ziemsk. w sumie 37,987 rb. (Hip. № 288). 15) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Kasztanowej № 5, przest. 258 s. kw., należącego do Ksawerego Zubowicza i obciążonego długiem, zaciągniętym w Wileńsk. Bank. w sumie 41,600 rb. (Hip. № 310). 16) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy zanik. Nowomiejskim i ul. Nowogrodzkiej № 4, przest. 200

s. kw., należącego do Bencela Basmana i sprzedanego Bencie Hurwiczównie. (Hip. № 283). 17) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy zanik. Kwiatowym № 7 przest. 1567 s. kw., należącego do Lidji Dodzi, sprzedanego Jakobowi i Sarze Szeskinom i obciążonego pożyczką Wileńsk. Banku Ziemsk. w sumie 112,300 rb. (Hip. № 291).

18) — Majątek. Możejki Wielkie vel Możejki Wielkie z folwarkami, przest. 5200 dz. pow. Lidzkiego do Franciszki Wereszczakowej, Marii Minejkowej, Zofji Rostworowskiej i Aleksandry Wańkiewicz należącego. (Hip. № 302). 19) — Majątek. Orpa, pow. Wileńskiego przest. 1382 dz., należącego do Ignacego Bohdanowicza i obciążonego długiem, zaciągniętym w Wileńsk. Banku Ziemsk. w sumie 30,000 r. (Hip. № 300). 20) Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Wileńskiej i Mickiewicza № 33/16 przest. 2130 s. kw., należącego do spadkobierców Kasyldy Grabowskiej (Hip. № 303). 21) Na dzień 4 sierpnia r. b. majątku Miedniki Królewskie, pow. Wileńskiego, gm. Szumskie, obs. 352 dz., należącego do Elżbiety Komarowej i zastawionej w b. Ros. Pańs. Bank. Słżacz. w sumie 31,448 rb. (Hip. № 60). Termin sześcioletni od dnia niniejszego ogłoszenia wyznaczony został do regulacji: 1. Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. W. Pohulanka № 28, przest. 1015 s. kw., należącego do Bugejusza Wysockiego, Heleny Jarzobowskiej i spadkobierców zmarłego Jerzego Wysockiego (Hip. № 295) i 2. Placu z zabudowaniami w Wilnie przy ul. Wileńskiej № 18, przest. 371 s. kw., należącego do spadkobierców Adama hr. Hutten-Czapkiskiego i obciążonego długami, zaciągniętymi w Wileńsk. Banku Ziemsk. w sumie 70,151 rb. i u Henryka Tollen 40,000 (Hip. № 262).

W oznaczonym dla regulacji terminie osoby interesowane winne się zgłosić do Kancelarii Hipotecznej, w Wilnie w gmachu Sądów przy ul. S-to Jerskiej № 36 z dowodami swych praw rzeczowych do nieruchomości, w przeciwnym zaś razie uważane będą, jakoby się zrzekli prawa rzeczowego.

SOPOT

w. w. m. Gdańska.

Otwarcie sezonu 1-go czerwca.

Kurhaus-Casino

Kaplelnica, Kasyno, Sale do gry.

Ruleta, baccarat á la Monte Carlo,

Wyścigi konne.

3 x dziennie Koncert orkiestry z 40 członk.

Codziennie przedstawienia teatralne.

Kąpiele morskie zimne i ciepłe i wszelkie nowoczesne.

Odwolanie. Walne Zebranie Stowarzyszenia Właśc. Nieruchomości odbędzie się w sali rady miejs. — Dominikańska 2 nie 29-V a 31-V o g. 5 w. Zarząd.

ZĘBY SZTUCZNE

nawet połamane płacę od 15 do 50 mk. za ząb

Tatarska ul. 20 m. 17. Leon Pocztar.

W Wydziale Kryminalnym Policji m. Wilna, Trocka 9, przechowuje się DYWAN PERSKI, pochodzący z kradzieży. — Oglądać można w godzinach biurowych.

Société Française du Caoutchouc Manufacturé w Paryżu, które wyrabia wszelkie artykuły kauczukowe poczynawszy od smoczków aż do opon do samochodów ciężarowych, poszukuje na każdą z dzielnic Polski GENERALNEGO AGENTA rozporządzającego od 5 do 10 tysiącami franków (60 do 130,000 mk). Zwracać się do bezpośredniego przedstawiciela fabryki Comptoir General d'Importations, Warszawa, Kopernika 11.

MATERJAŁY BUDOVLANE z piasku i cementu są trwałe i tanie. Udoskonalone maszyny do wyrobów cementowych: dachówki, cegły, pustaków, rur, cembrowin i t. p. postępa na składzie Fabryka maszyn RZEWUSKI i S-ka Warszawa, Ordynaska № 7.

OBUWIE chroni od pęknięcia tylko nadmiar tłuszczu, zawarty w najlepszej przetłuszczonej pasce «Z O R Z A» Krajowej Wytwórni Chem. J. Geyer, Warszawa, Ugrodowa 46, tel. 187-94 i 238-90.

SOLEC Zakład wód mineralnych SIARCZANO-SŁONYCH Sezon od 20 maja znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, chorobach skórnych, nerwowych, przymlocie. Kąpiele błotne, słoneczne, hydropatja, Ordynować będą: Dr. Harajewicz z Marynadau i Dr. Grabowski z Buska. Dojazd przez st. Klecko, skąd 65 wiorst szosa samochodem i kołmi lub przez st. kolej galicyjskiej Szczuolin, skąd 15 wiorst do Solca. Prospekty wysyła Zarząd Solca, poczta Stopnica, ziemi Kieleckiej.

Od Admin. „Dz. Wil.”

Adminstr. «Dziennika Wileńsk.» jest otwarta w ciągu lata od godz. 9 rano do 5 po poł., zamiast, jak było dotychczas, do 6 wiecz. Wobec tego prosimy interesantów o wcześniejsze załatwianie spraw.

Dr. med. S. Kapłan Spec. choroby weneryczne, syfilis (606-911) i skórne. Od 9-12 i 3-7. Wileńska 11 m. 1. Wejście z zanik. Benedyktynski. Doktor D. Kenigsberg Choroby weneryczne, syfilis (606, i 914) i skórne. Przyjmuję od 11-2, 4-7, 8-10 Jerska № 4.

BRYLANTY złoto, srebro i biżuterję kupuje i placę najwyższe ceny Jubiler CH. GLEZER, ul. Wielka 56 (mag. z ulicy) Do sprzedania z całym urządzeniem, pracownia i sklep instrumentów chirurgicznych Dominikańska 7, od 11-2 i od 4-7.

Do sprzedania centryfuga z przyborami, aparaty do wyrobni i oczyszczania masła, dzbany do mleka. Ul. Kalwaryjska 106, p. Mendelewicz. Fortepjan do sprzedania Antokol - ul. Szpitalna szpital wojskowy w menażer siostr. Fortepjan gab. f. Mühlbach sprzedam (Kalwaryjska) Prawy Żołnierski 15, 3. Marki pocztowe kupuję i sprzedaję. Magazyn A. Pachonaki, Wielka 80.

Do wynajęcia 2 duże lokale frontowe w centrum miasta także sprzedaję się 2 domy piętrowe na Snipliszkach. Dowiedzieć się Zakretowa 5A - m. 10 albo w adm. «Dz. Wil.» Poszukuje się 2-3 pokoi i mebl. z kuchn. od 1 czerwca. Dzielnicza nie robi różnicy. Oferty: Zarzeczce 28-5.

Administracja „Dziennika Wileńskiego”

prosi o opłacenie prenumeraty zaległej i przedpłaty za czerwiec, jak również o dopłacenie różnicy wskutek podwyższenia ceny abonamentowej. W najbliższych dniach będzie wstrzymane wysyłanie «Dziennika Wileńskiego» zwlekającym z opłatą prenumeratorem.